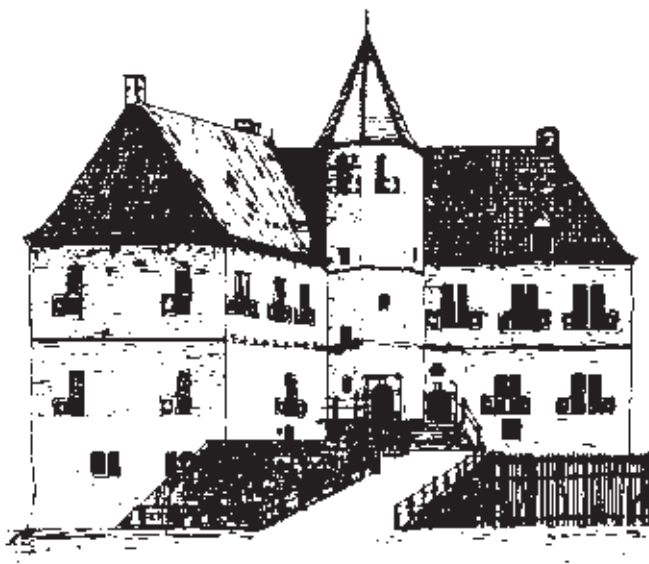

VORDENSE KRONYCK

VERENIGING 'OUD VORDEN'
te Vorden

31^e jaargang, no. 2, december 2013

VORDENSE KRONYCK

Vordense Kronyck is het verenigingsblad van de oudheidkundige vereniging Oud Vorden. Het stimuleren van de belangstelling voor en verbetering van het inzicht in de geschiedenis van de vroegere gemeente Vorden behoren tot de taken die de vereniging zich ten doel heeft gesteld. Het bevat bijdrages van leden en niet-leden die onderzoek hebben gedaan naar diverse aspecten van de lokale geschiedenis en vervolgens hun bevindingen op schrift hebben gesteld. Daarnaast streeft zij ernaar om zaken van cultuurhistorisch belang, zoals historische bouwwerken, folkloristische gebruiken en het lokale dialect van het Nedersaksisch te behouden.

De Vordense Kronyck verschijnt twee maal per jaar en het bevat zo mogelijk ook artikelen die geschreven zijn in de lokale variant van het Nedersaksisch.

Artikelen, of gedeelten daarvan, mogen worden overgenomen onder bronvermelding en met schriftelijke toestemming van de oudheidkundige vereniging Oud Vorden.

De vereniging is opgericht op 30 maart 1981.

Lidmaatschap

Het lidmaatschap staat open voor een ieder die belangstelling heeft voor, of zich op enigerlei wijze verbonden voelt met Vorden en haar geschiedenis. Het lidmaatschapsgeld bedraagt € 25,- (€ 20,- voor alleenstaanden). De vereniging is ANBI-gecertificeerd.

Bestuur

Voorzitter	W. Ruiterkamp	T: 0575 – 55 54 55;	E: ruiterkamp.wim@hetnet.nl
Secretaris	mw. A. Menkveld- Wullink	Dorpsstraat 2, 7251 BB Vorden T: 0575 – 55 33 70;	E: info@oudvorden.nl
Penningmeester	G. Vlogman	T: 0575 – 55 25 42;	E: gerritvlogman@gmail.com
Leden	mw. E. Steeman J.G.M. Berentsen G. Eskes R.J. van Overbeeke H.W. Rossel G.H. Vaags	T: 0575 – 55 21 66; T: 0575 – 55 33 68; T: 0575 – 55 14 10; T: 0575 – 55 14 95; T: 0575 – 55 28 28; T: 06 – 51 38 00 97;	E: es.steeman@gmail.com E: info@janberentsen.nl E: g.eskes@kpnplanet.nl E: rjvanoverbeeke@gmail.com E: hennie@rossel.nu E: info@ghvaags.nl
Redactie Vordense Kronyck	W.F. Jansen H.J. Reindsen H.W. Rossel	T: 0575 – 52 67 98; T: 0575 – 55 21 04; T: 0575 – 55 28 28;	E: w.f.jansen@hetnet.nl E: a.reindsen@gmail.com E: hennie@rossel.nu
Ledenadministratie	J.G.M. Berentsen	T: 0575 – 55 33 68;	E: info@janberentsen.nl
Oplage	325 exemplaren		
ISSN-nummer	1383-049X		
Bankrelatie	Rabobank, rekeningnummer: NL74 RABO 0366406523, t.n.v. Vereniging Oud Vorden		
Druk	Weevers Grafimedia, Vorden		

oudheidkundige Vereniging
oud Vorden

te Vorden

Vordense Kronyck

31^e jaargang, no. 2, december 2013

VAN DE VEURZITTER

Beste mensen,

De redactie van de Kronyck hef 't werk d'r weer bienao opzitten en dan wödt 't tied veur de veurzitter um d'r een beginstuksken bie te schrieven.

Laot mien beginnen met iets oaver ons bestuur te zeggen. Dit jaor he'w een paar slim zieken e-had en de zorgen bunt ok nog niet oaver. Wie hopt echter dat ze d'r goed deurhen komt. Jan Bosch, de penningmeester hef uiteindelijk motten besluten um d'r met uut te scheien. Gelukkig is de gezondheid noe stabiel, maor Jan hef toch een flinken stap achteruut e-zet. Wi'j bunt bli'j da'w Gerrit Vlogman bereid hebt e-von'n 't werk van Jan aover te nemmen en de leden hebt daor in september met in-estemd. Jan wil ik ok vanaf disse plaatse biezonder bedanken veur zien biedrage an onze Vereniging. Daornäöst ha'w ok de behoefte an een wat jonger iemand in 't bestuur en wij bunt heel erg bli'j dat Everdien Steeman op onze vraoge jao hef e-zeg. Everdien is al völle jaoren actief in de Archiefcommissie en dat blif ze met harte en ziel doen.

In disse uitgave van de Kronyck he'w iets tamelijk unieks. De heer Claassen hef een beschrijving e-maakt van de prominente Vordenaar Antonius Bernardus Roelofsen (1740-1801). Biezonder is dat wie noe 's een echte, gedetailleerde familiebeschrijving hebt, met alle bronvermeldingen. D'r komt völle bekende Vordense namen in veur en ik raod oelle an de tied te nemmen um 't goed te leazen.

Dit jaor was 't een eeuw e-lene dat de eerste Achtkastelentocht worden e-fietst. Ons lid de heer A.C.J. Viersen had de goeie gedachte daorum een artikel te schrieven oaver de heer W.F. van Mourik, de bedenker van disse heel biezonere tocht die ok noe heel völle belangstelling trekt.

Wieter bunt d'r korte verslagen van de middagexcursie met de leden naor Grolle en een bezoek an 't Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers in Deutekem van een groep cursisten an de Genealogie cursus.

De verschillende commissies van Oud Vorden bunt biezonder actief. Wi'j hebt in november ons jaorlijkse oaverleg e-had um te zien waor wi'j mekare könt helpen en ok waor wi'j van mekare könt leren. Niet iederene was d'r, maor toch waren d'r 21 vriewilligers. Um greuts op te wea'n as veurzitter! Disse keer he'w één artikel e-maakt oaver wat de commissies doot en hoe wi'j 't internet gebruikt um de resultaoten van de commissies te publiceren.

Ondanks dat d'r nog wat op de planke lig, hölt de redactie zich altied anbevolen um van oelle nije artikelen te meugen ontvangen.

Namens 't bestuur wens ik oelle goeie kerstdagen en veur 't nije jaor völle heil en zegen.

Wi'j hopt mekare te treffen bie de niejaorsvesite op 7 januari 2014.

Goed gaon,

Wim Ruiterkamp

ANTONIUS BERNARDUS ROELOFSEN (1740-1801)

E.A.M. CLAASSEN

INLEIDING

Antonius Bernardus Roelofsen¹ was in de tweede helft van de 18de eeuw een bekende inwoner van Vorden. Hij had in de loop der jaren een grote kennis en kunde in het beheer van landgoederen opgebouwd. Hij stelde deze kwaliteiten ten dienste van anderen, maar beschikte zelf ook over veel onroerend goed dat hij verpachtte aan de plaatselijke boeren. Hij was van onbesproken gedrag en is mede daardoor dikwijls door het gerecht van het Schoutambt tot voogd en member en door het Stadsbestuur van Zutphen tot curator aangesteld. Ook trad hij regelmatig op als gevolmachtigde bij onroerend goed transacties en als executeur testamentair in de afwikkeling van nalatenschappen. Antonius Bernardus was leenman van het vorstendom Gelre en enkele adellijke Huizen. In de laatste jaren van zijn leven was hij actief als bestuurder van Vorden en representant van Gelderland. Wie was deze bekende onbekende Vordenaar? In dit opstel heb ik geprobeerd hem te portretteren.

GENEALOGIE

Antonius Bernardus, roepnaam Antoni, is geboren op 22 augustus 1740 in Heteren in de Betuwe en twee dagen later aldaar, in de RK Statie Indoornik, katholiek gedoopt.² Zijn ouders waren Reinder Roelofsen en Hermina Christina Noortwijk. Reinder was oorspronkelijk afkomstig uit Olburgen, terwijl Hermina Christina een telg was van het bekende Vordense geslacht Noortwijk. Antoni is als tweede zoon vernoemd naar zijn grootvader van moederszijde Anthony Noortwijk. Hij had één broer, Gerhardus Martinus, roepnaam Gradus, geen zussen.

Na het overlijden van Reinder in 1741 is Hermina Christina met de beide pasgeboren zoons vanuit Heteren min of meer berooid terug gekeerd naar haar familie in Vorden en Zutphen.³ Antoni en zijn broer hebben omstreeks 1750 in Zutphen de stadsschool bezocht.

*Houthandel Anthony Noortwijk aan de Laarstraat te Zutphen.*⁵

Daarnaast hebben ze meegewerkt in de houthandel welke grootvader Anthony Noortwijk in Zutphen bij de Laarpoort exploiteerde. Beide jongens zijn in belangrijke mate door deze grootvader opgevoed. Na het overlijden van Anthony Noortwijk in 1758 heeft Gradus de houthandel te Zutphen voortgezet.⁴ Antoni is naar Vorden vertrokken.

¹ De naam Roelofsen werd afwisselend geschreven Roeloffzen, Roelofzen, Roelofsen en Roelofszen. De auteur van dit artikel houdt vast aan de eigen schrijfwijze van Antoni bij de overdracht van het leen Hackfort op 11 september 1776.

² Gelders Archief, RBS 0176, 954, 89, 9.

³ RK Gemeente Baak en Steenderen, RBS 0176, 1437, 122, 17.

⁴ NDG Vorden, Overlijden 1758-1790, tijdvak 1758-1774, RBS 1612.

⁵ Foto uit: Mr. R.W. Tadama, Geschiedenis der stad Zutphen.

Op 28 september 1778 is Antoni getrouwd met de uit Doesburg afkomstige Constantia Catherina Schemminck.⁶ Uit dit huwelijk werden tien kinderen geboren:

1. **Reinerus Antonius** (Reint Antoni), geb. 14 december 1779 te Vorden, overleden 12 december 1833 te Doesburg. Huwde op 1 april 1805 te Vorden met zijn volle nicht Anna Aleyda Maria Meijer, dochter van Arnoldus Carolus Meijer en Sophia Maria Schemminck.⁷
2. (Hentje), geb. 1 mei 1781 te Vorden.⁸ Hentje trouwde met Hermanus Antonius Petrus Schaepman, burgemeester van Haaksbergen. De achterkleinzoon van Hentje was een bekende Nederlander, namelijk Mgr. Dr. Herman J.A.M. Schaepman, 1844-1903, priester, politicus, letterkundige, hoogleraar kerkgeschiedenis, redacteur De Tijd, lid Tweede Kamer der Staten Generaal, Officier Oranje Nassau en Ridder Nederlandsche Leeuw.⁹
3. **Anna Aleyda**, geb. 25 november 1783 te Vorden¹⁰, overleden vóór 1803.
4. **Johanna Bernardina**, geb. 16 januari 1785 te Vorden, begraven 16 juli 1795.¹¹
5. **Joannes Franciscus**, geb. 20 juni 1787 te Vorden, overleden 27 september 1850.¹²
6. **Hermannus Gerardus**, geb. 20 december 1788 te Vorden, overleden circa 1789.¹³
7. **Hermannus Gerardus**, geb. 9 april 1791 te Vorden.¹⁴
8. **Antonius Jacobus**, geb. 20 oktober 1792 te Vorden, overleden circa 1793.¹⁵
9. **Antonius Jacobus**, geb. 12 augustus 1794 te Vorden, overleden circa 1865 te Zutphen.¹⁶
10. **Maria Johanna**, geboortedatum onbekend.

NALATENSCHAP OUDERS

Op 2 juli 1790 overleed Hermina Christina Noortwijk. Zij is begraven in de Nederduits Gereformeerde Kerk te Vorden.¹⁷ De verdeling van de nalatenschap van hun ouders, Antoni en Gradus waren de enige erfgenamen, is voor wat betreft de onroerende goederen vastgelegd in de Exhibitie van Magescheid, welke op 1 februari 1791 te Vorden is opgemaakt.¹⁸ Het was een grote nalatenschap. Alle onroerende goederen werden in twee gelijke porties verdeeld en daarover werd geloot. Elk van de broers kreeg voor een waarde van circa 67.000 guldens toe gescheiden. Aan Antoni viel ten deel:

⁶ NDG Doesburg, RBS 0176, 489.5, 221, 1.

⁷ RK Statie Vorden, doopboek 1768-1804, R.B.S. 1616; Gelders Archief, BS 0207, 5640, akte nr. 69; en Gelders Archief, Vorden 0163, RBS 1618, Trouwboek van Huwelijkscommissarissen 1796-1811.

⁸ RK Statie Vorden, doopboek 1768-1804, R.B.S. 1616;

⁹ J.F.M. Sterck: Schaepman, mgr. Dr. Hermanus Johannes Aloysius Maria. In Nieuw Nederlands Biographisch Woordenboek, deel 6, 1924.

¹⁰ RK Statie Vorden, doopboek 1768-1804, R.B.S. 1616.

¹¹ RK Statie Vorden, doopboek 1768-1804, R.B.S. 1616; NDG Vorden, Overlijden 1791-1811.

¹² RK Statie Vorden, doopboek 1768-1804, R.B.S. 1616; Gelders Archief, BS 0207, 1869, akte nr. 228.

¹³ RK Statie Vorden, doopboek 1768-1804, R.B.S. 1616; RAZ, ORA Scholtampt Zutphen, 1462-1811, toegang 0338, inv. nr. 263, Minuten van voluntaire en judiciële akten, p. 16.

¹⁴ RK Statie Vorden, doopboek 1768-1804, R.B.S. 1616.

¹⁵ RK Statie Vorden, doopboek 1768-1804, R.B.S. 1616; RAZ, ORA Scholtampt Zutphen, 1462-1811, toegang 0338, inv. nr. 263, Minuten van voluntaire en judiciële akten, p. 16.

¹⁶ Idem.

¹⁷ NDG Vorden, Overlijden 1758-1790, tijdvak 1775-1790, RBS 1612.

¹⁸ Gelders Archief, Familiearchief Gallée; RAZ, ORA Scholtampt Zutphen, 1462-1811, toegang 0338, inv. nr. 246.

- “1. Een huis in het Dorp Vorden staande, zo door denzelfden bewoond word met een hof achter en een weidjen voor het zelve gelegen. Een Schuure naast voorsr, Huis staande waarvan de grond met den Hof daarachter op Erfpagt, onder den Huise Vorden is gehorende; een stuk Bouwland, het dorpland genaamt, bij voorsr. Huis gelegen.
2. De halvescheid van een stukjen Bouwland, naast voornoemde Perceel; Moetende van dit stukjen tien Stuivers tot Verponding 's jaarlijks van het dorpland betaald worden. f. 40-0-0.
3. Een stuk Bouwland het Gruwelstuk genaamt, naast voornoemde perceel gelegen. f.500-0-0.
4. Een stuk Bouwland in de Molenenk, het Molenstuk genaamt bij het Dorp Vorden gelegen. Een stukjen Bouwland mede in den Molenenk het Nijlandsstuk genaamt. Een weide de Bargermaat genaamt, bij het Barge onder het Scholtampt Zutphen, Kerspel Vorden, Buurtschap Veltwijk gelegen.
5. Het Erve en goed de kleine Okhorst, gelegen onder Wichmond en den Boersbraakkamp in Delden onder Vorden. NB: aan Groot Okhorst word tot Verpondinge betaald f. 1-3-0 en uit het Smallegoor voor ontfangst f. 1-2-0. ; f. 15.275-10-0.
6. Het halve Erve en goed Sweverink gelegen in den Scholtampte van Zutphen kerspel Vorden en buurschap Veldwijk zijnde leenroerig aan den Huise Mengerink of ten Zutphensen Rechten dit Erve mede twee stukken Bouwland in den Woestenenk aan de Hoogbeeke gelegen. f. 2.638-14-0.
7. De halvescheid van het Land en Weide den Snippenvanger genaamt onder Hakfort gelegen. f. 250-0-0.
8. De Katerstede het Brink genaamt met den Baggijnenkamp mede onder Vorden Buurschap Veldwijk gelegen. f. 2.158-1-0.
9. De Katerstede het Mossel, mede onder het Scholtampt Zutphen kerspel Vorden Buurschap Mossel gelegen. f. 2.710-7-0.
10. Het Erve en goed Aaltink onder de Heerlijkheid van Borculo, Buurschap Lintveld kennelijk gelegen. f. 3.430-2-0.
11. De halvescheid van het Erve Tankink mede onder de Heerlijkheid van Borculo buurschap Lintveld gelegen. f.3.376-10-0.
12. Een gezegt Seste gedeelte van de goederen te Olborgen, te weten 't Pastoorshuis op Erfgagt, Willem Wichersplaats ook op Erfpagt; 't oude Pastoorshuis, een Bosch en nog Landerijen de Geere Smitsmaatjen en het Land benevens een Weide, all onder het Rigteramt Doesborg op Olburgen gesitueert. f. 1.716-10-0.
13. Een Huis en Weere binnen de Stad Zutphen in de Laarpoort aan de Melatensteeg en een Schuur daar aan gelegen. f. 1.882-3-12.
14. Een Bosch en Land den Diepeneers genaamt, onder Scholtampt Zutphen kerspel Warnsveld Buurschap Warken kennelijk gelegen. f.1.631-18-0.
15. Een Heisterbosch den Vossebult genaamt onder de Landdrostendampte kerspel Hengelo in het Broek kennelijk gesitueert. f. 1.800-0-0.
16. Een Huis in het Dorp Vorden aan den Woestenenk, beneevens een klein Huisjen op het andere einde van het zelve stuk staande. f. 1.400-0-0.
17. Een Tiende den Blokhuustiende genaamt onder het Scholtampt Zutphen Kerspel Vorden Buurschap Mossel kennelijk gelegen zijnde leenroerig aan den Huise Berge ten Zutphensen Rechten. f. 1.399-7-8.

18. De Wederhalscheid van den zo genaamden Hakfortsen Tiende gaande grof en Smal uit groot en klein Jimmink Bijvang, Kosstede Baank en het Nijenhuis mede onder Vorden in de Buurschap Linde gesitueert. f. 6.016-11-4.
19. Een Weideland de Haerler of Boerlermaat genaamt onder voornoemde Scholtampt kerspel Warnsveld Buurschap Vierakker gelegen, zijnde leenplichtig aan den Hove Provinciaal van Gelderland. f. 5.212-2-8.
20. Een Weidjen het Kuiperslandje of kempken genaamt aan en in voorsr. Perceel Langs het vette Land gelegen zijnde allodiaal groot 1120 roeden. f. 1.207-3-12.
21. Een Weideland het Rauwersland of Slendewaters Balvert genaamt mede onder het Scholtampt Zutphen Kerspel Wichmond in de Baronsbergen gelegen. f. 5.817-18-12.
22. Een Weijdjen het Slijkslag genaamt, aan Arent Huetinksdijk onder het Landdrostenampt Kerspel Steenderen in den Bakerweert kennelijk gesitueert. f. 500-0-0.
23. Een Stukjen Land in den Woestenenk voor de Hakfortse Allee onder 't Scholtampt Zutphen Kerspel Vorden Buurschap Veldwijk gelegen. f. 345-0-0.
24. Het Erve en goed Eelmerink met het Waanink Stuk gelegen als voornoemde perceel. Betalende het Erve klein Bruinderink tot de Verpondinge van dit Erve jaarlijks 28 Stuivers. f. 8.507-0-2.
25. Eindelijk Een Weideland den Heisterweert beginnende aan Homminkswede en een afgemeten gedeelte van den Middensten Haasterweert gelegen onder de Graafschap Bronkhorst zullende ook in Verpondinge jaarlijks betalen f. 24-11-12. Moetende over dit perceel de uitwegen gaan als van ouds. En de Brugge daarbij onderhouden worden.
Totaal f. 67.814-19-10.”

FAMILIETRANSACTIES EN NALATENSCHAPPEN

Antoni heeft zijn grondbezit nadat de erfenis van zijn ouders was open gevallen gestaag uitgebreid door allerlei aankopen van derden, maar vooral door transacties binnen de familie. Ook als gevolg van nieuwe erfenissen groeide het grondbezit.

Stephania Francisca Xaveria Noortwijk, 1735-1792, was een dochter van Gooswijn Noortwijk en Cornelia Gerharda Schemminck.¹⁹ Zij is in 1764 gehuwd met kolonel Arnoldus Otto.²⁰ Het echtpaar bleef kinderloos. Omstreeks 1791 waren echtgenoot Arnoldus, de broer en zus van Stephania en alle neven en nichten overleden. De kinderen van Stephania's overleden nicht Hermina Christina Noortwijk, Antoni en Gradus Roelofsen, werden in haar testament tot erfgenamen benoemd.

Stephania beschikte over veel onroerend goed dat door haar vader, broer en zus aan haar was nagelaten. Ingevolge Magescheid van 19 september 1792 heeft Stephania aan de broers Roelofsen en aan de via de schoonfamilie van de gebroeders Roelofsen aangetrouwde Willem van de Veld nagelaten de katerstede Riefelerskamp²¹, kerspel Vorden, en de voormalige herberg de Wildeman aan de Zaadmarkt te Zutphen.²²

¹⁹ RK Gemeente Zutphen, Doopboek 1717-1750, tijdvak 1726-1750, RBS 1905; NDG Zutphen, Overlijden 1750-1811, toegang 403, inv. nr. 1896.

²⁰ NDG Zutphen, Trouwboek 1751-1775, R.B.S. 1891, tijdvak 1764-1775.

²¹ RAZ, ORA Scholtampt Zutphen, 1462-1811, toegang 0338, inv. nr. 261, Minuten van volontaire en judiciële akten, p.125.

²² RAZ, Collectie Historisch Kadaster Zutphen ,1440-1832, toegang 0361.

In dit laatste pand is thans het Stedelijk Museum Henriëtte Polak gevestigd. Het staat op de Rijksmonumentenlijst. Verder werd nagelaten een hof in de Polsbroek te Zutphen²³ en het erve en goed Langelier te Hengelo Gld.²⁴

Reeds voor haar overlijden heeft Stephanica aan de gebroeders Roelofsen en Willem van de Veld onroerende zaken verkocht. Zo werd op 27 november 1790 in gevolge koopcontract de Hooge ofte Hooiluire, ook wel Bussers Onland²⁵ genaamd, aan het driemanschap overgedragen evenals het erve en goed den Langenkamp²⁶, de katerstede Allerkamp²⁷, beide onder Vorden, buurtschap Delden gelegen, het erve Zwarte Rutgersgoed of Timmermansstede²⁸ onder Steenderen, buurtschap Toldijk gesitueerd, en de katerstede de Somp²⁹ onder Warnsveld, buurtschap Wichmond, op 29 november 1790 gevolgd door de overdracht van het leengoed die Wuerte (Woerd), gelegen onder Drempt.³⁰

In 1794 heeft ten overstaan van stadhouder mr. P.J. Snethlage de scheiding en deling van voormelde gemeenschappelijke eigendommen van het driemanschap plaats gevonden.³¹ Voorafgaand aan de verdeling is een taxatie uitgevoerd. De taxateurs Jacobus Heijtingh en Pieter Anthony Gallée hadden een waarde vastgesteld van in totaal 46.669 guldens.³² Aan Antoni werden onder andere toe gedeeld het erve en goed Langelier en de katerstede de Somp.

Ook van Goswina Leopoldina Noortwijk, 1760-1798, heeft het driemanschap onroerende zaken gekocht en onderling verdeeld.³³ Goswina was een dochter van Antonius Gerardus Noortwijk en Johanna Maria Teenck en een kleindochter van Gooswijn Noortwijk naar wie zij vernoemd is. Zij was getrouwd met de medisch doctor Theodorus Antonius Clumper.³⁴ Goswina en haar man woonden in Zevenaar en waren de eigenaren van vele onroerende goederen in Steenderen, Bronckhorst, Zevenaar, Zelhem en Doesburg. Ook dit echtpaar bleef kinderloos.

Op 18 en 19 september 1793 is een contract opgemaakt waarin Goswina al haar onroerende zaken overdroeg aan Antoni, Gradus en Willem van de Veld. Daar stond tegenover dat kopers Goswina een levenslange lijfrente zouden uitkeren van 400 Caroli guldens per jaar. Als zekerheid voor de nakoming van deze verplichting verleenden kopers aan Goswina recht van hypotheek op enkele door haar aan hen overgedragen onroerende zaken, te weten de weide de Heisterweert en de halfscheid van de weide de Bitterweert, beide gelegen in de Bannerij van Bronckhorst.³⁵

²³ Idem.

²⁴ ORA Landdrostamt Zutphen, toegang 0217, inv. nr. 671, Tafel op het protocol van opdrachten, kentenissen, pandschappen alsmede renteverschrijvingen, Tafel Richteramt Hengelo, Miscellanea, periode 1696-1805.

²⁵ ORA Landdrostamt Zutphen, toegang 0217, inv. nr. 668, Protocol van opdrachten, kentenissen, pandschappen, alsmede renteverschrijvingen, Tafel Richteramt Steenderen, buurtschap Luur, periode 1696-1805.

²⁶ RAZ, ORA Scholtamt Zutphen, 1462-1811, toegang 0338, inv. nr. 244, vrijwillige rechtspraak, volontaire akten, p. 201.

²⁷ Idem.

²⁸ RAZ, ORA Scholtamt Zutphen, 1462-1811, toegang 0338, inv. nr. 261, Minuten van volontaire en judiciële akten, p.125.

²⁹ RAZ, ORA Scholtamt Zutphen, 1462-1811, toegang 0338, vrijwillige rechtspraak, volontaire akten, inv. nr. 244, p. 201.

³⁰ Register op de Leenaktenboeken Vorstendom Gelre en Graafschap Zutphen, Het Kwartier van Zutphen, p. 215-216.

³¹ RAZ, ORA Scholtamt Zutphen, 1462-1811, toegang 0338, inv. nr. 261, Minuten van volontaire en judiciële akten, p. 133.

³² Idem, p. 125.

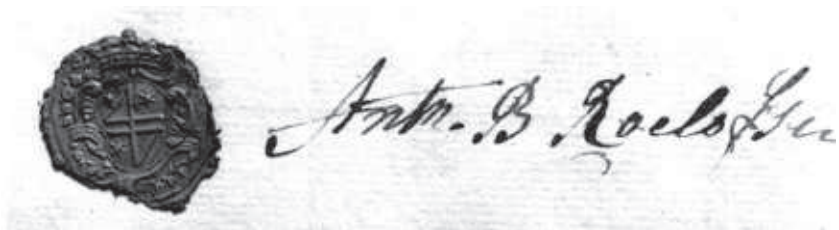
³³ RK Statie Doesburg, RBS 0176, 493.4, 86, 5; ORA Bronckhorst, toegang 0137, inv. nr. 4, protocol van bezwaar, periode 1758-1811.

De hypotheek of “verbant” is op 29 oktober 1798 geroyeerd door de gevolmachtigde van echtgenoot Theodorus Clumper die verklaarde dat door het overlijden van Goswina de lijfrente was vervallen. Achteraf kan geconstateerd worden dat Antoni c.s. de bij deze transactie betrokken onroerende zaken min of meer voor niets in de schoot geworpen hebben gekregen.

LEENGOEDEREN

Antoni is in de nadagen van het middeleeuwse feodale leenstelsel nog een tijdje leenman geweest. Grootvader Anthony Noortwijck was op 28 juni 1734 beleend met het goed de Herlemaet onder Warnsveld, buurtschap Vierakker gelegen. Het was een leen van het Hertogdom Gelre en Graafschap Zutphen. Op 6 oktober 1768 is dit leen overgegaan op Antoni.³⁶

In 1776 is Antoni als leenman van het Hertogdom Gelre en Graafschap Zutphen opgetreden bij het tekenen van een overdrachtsakte. De douairière Van Westerholt droeg met bijstand van Frederik Hendrik Van Beeck, advocaat voor den Hove Provinciael van Gelderland, op Hackfort het leen over van Huis en Havezate Hackfort aan haar minderjarige zoon Borchard Frederik Willem van Westerholt. Vanwege zijn minderjarigheid had Borchard Frederik Willem de bijstand nodig van een mombler. Antoni werd hiervoor gevraagd en heeft zich van zijn taak gekwetend. Hij plaatste zijn handtekening “met bijdrukkinge van zijn cachet met het familiewapen in rode lak”.³⁷

Zegel met wapen Antonius Bernardus Roelofs.

Ook een tweede leen was afkomstig uit de familie Noortwijck. Op 7 februari 1789 is Hermina Christina Noortwijck als opvolger van haar overleden broer Jan Wilhelm beleend met de Haevenings- of Moesselen tiend, gelegen in het buurtschap Mossel te Vorden. Na het overlijden van zijn moeder is Antoni op 22 juli 1791 met deze tiend beleend.³⁸ Het was een leen van het Huis Bergh. Na het overlijden van Antoni hebben zijn kinderen als erfgenamen in 1802 het leen getransporteerd aan Reinier Engelbert van Dorth tot het Medler³⁹.

Op 19 januari 1792 ten slotte is Antoni beleend met de onverdeelde helft van het erve en goed Sweverinck, kerspels Vorden, buurtschap Veldwijk. Tot dit erve behoorden

³⁴ NDG Zutphen, Trouwboek 1776-1790, R.B.S. 1892, tijdvak 1776-1783.

³⁵ ORA Bronckhorst, toegang 0137, inv. nr. 4, protocol van bezwaar, periode 1758-1811.

³⁶ Register op de Leenakteboeken Vorstendom Gelre en Graafschap Zutphen, Het Kwartier van Zutphen, p.34 - 35.

³⁷ Gelders archief, Volmachten Leenkamer, 11 september 1776, inv. nr. 165.

³⁸ Register op de Leenen van het Huis Bergh, Mr. A.P. Van Schilfgaarde, 1929, blz. 199-201.

³⁹ Idem.

tevens twee stukken bouwland in de Woestenenk. Het St. Annen Gilde te Zutphen was rechthebbende op de andere helft van het leen. Het leengoed behoorde tot het Huis Mengerink of Vierakker.⁴⁰

WAPEN

Het wapen in het lakzegel waarmee Antoni in 1776 namens Borchard Frederik Willem Van Westerholt de overdracht van het leen Hackfort bekrachtigde was een zogenaamd alliantiewapen, dat wil zeggen een combinatiewapen van twee geslachten.

Dit wapen bestond uit een schild met een half cirkelvormige onderkant. Aan de bovenkant werd het gedekt met een kroon en aan de zijken door dekkleden. Het schild werd bedekt of gevuld door een symbool dat zich het best laat beschrijven door het cijfer “4” met rechts daaronder eveneens een “4”, maar dan onderste boven en in spiegel. De omgekeerde “4” wordt doorsneden door een horizontale lijn. Voorts bevinden zich rondom dit symbool drie zespuntige sterren; linksboven, rechtsboven en linksonder.

Het wapen is oorspronkelijk afkomstig van moederszijde, uit het geslacht Noortwijck. In 1763 zegelde Anthony Noortwijck jr met een bijna identiek wapen voorzien van zijn initialen. In dit wapen is het symbool “4” doorsneden door een enkele horizontale lijn en ontbreken de drie zespuntige sterren. Aannemelijk is dat de zespuntige sterren en de tweede horizontale lijn door Antoni zijn toegevoegd en dat hij de initialen heeft weggelaten om het tot zijn eigen c.q. alliantiewapen wapen te maken. Tot dusverre ben ik bij de familie Roelofsen alleen de oudste zoon van Antoni (Reint Antoni) als medegebruiker van het wapen tegengekomen. Hij schreef op 10 mei 1810 vanuit het huis Spaensweerd onder Brummen een brief met zijn lakzegel aan Johan Hendrik Gallée, op dat moment richter te Vorden.⁴¹

Het symbool in het wapen is ontstaan vanuit een huis- of handmerk. Dit was in de middeleeuwen een eigendomskenmerk dat alleen door vrije boerengeslachten en vrije burgers werd gebruikt en bij de boerderij hoorde. Alle tot die boerderij behorende voorwerpen, zoals werktuigen en ook het vee kregen het huismerk ingesneden of ingebrand.

*Zegel met wapen
Anthony Noortwijck jr.*⁴²

In 1998 heeft een verre nazaat van Antoni, de heer F.G.B.A. Roeloffzen uit Enschede het wapen laten registreren door het Centraal Bureau voor Genealogie in Den Haag zodat het weer gebruikt mag worden door alle afstammelingen van Antoni die de afstamming kunnen aantonen.⁴³

BESTUURDER

Na de Franse inval kwam in 1795 de Bataafse Republiek tot stand. De nieuwe

⁴⁰ RAZ, ORA Scholtampt Zutphen, 1462-1811, toegang 0338, inv. nr. 247, Minuten van volontaire en judiciele akten, p. 28

⁴¹ Gelders archief, Familiearchief Gallée.

⁴² Gelders archief, Volmachten Leenkamer, 15 oktober 1763, inv. nr. 163.

⁴³ CBG Den Haag, Register van familiewapens, nr. 424/489.

bestuursvorm werd op Franse leest geschoeid.⁴⁴ Ook in Vorden was dit merkbaar. Net als in het buurdorp Hengelo werden de inwoners in 1795 hoogstwaarschijnlijk door klokkengelui bijeengeroepen om een “voorlopige regering” te kiezen. Op 27 februari 1795 koos de burgerij zes regenten om ’s lands belangen en die van het kerspel Vorden in het bijzonder te helpen “onderschraagen”, en, zoals een getrouwe en vaderlandslievende gemeente verplicht is, naar vermogen te helpen handhaven. Antoni was een van de gekozen regenten naast bekende Vordenaren als Hermanus Strooman, Johan Hendrik Gallée en Willem Willemsen.⁴⁵ Antoni was kennelijk een gewaardeerd bestuurder. Hij werd dan ook voor een tweede termijn herkozen.⁴⁶ Tot de taken van de regenten behoorden o.a.: handhaving van orde en veiligheid, onderhoud wegen, zorg voor brandspuiten, onderhoud wegen, ijking van wegen, maten en ellen, zorg voor vereiste zwaarte en prijs van broden, burgerlijke standzaken, en het benoemen van onderwijzers en predikanten.

De Municipaliteit was slechts een kort leven beschoren. Per 4 mei 1798 trad een Staatsregeling in werking en werden de ambtsgemeentebesturen ingesteld.

De gekozen regenten waren tevens de representanten van Vorden welke naar de Vergadering van de Provisionele Representanten van het Volk van Gelderland werden afgevaardigd⁴⁷. Antoni bezocht de Gelderse Landdag, die steeds in Zutphen werd gehouden, van onder andere 13 tot en met 17 oktober en van 17 november tot 1 december 1795.⁴⁸ Een vergoeding kregen de representanten niet. In het overzicht van de voornaamste commissies, ingesteld door de Landschap en/of het Provinciaal College van Gelderland, staat Antoni vermeld van 16 mei 1795 tot 1 december 1797 als lid van de Commissie tot administratie van de goederen en revenuen van de gewezen Stadhouder.⁴⁹

CURATOR

Bij resolutie van het Stadsbestuur van Zutphen van 30 november 1798 werd Reinierus Jacobus (Reinier) Roelofsen, oudste zoon van broer Gradus, op verzoek van zijn familie onder curatele gesteld.⁵⁰ De echtgenote van Reinier, Henriëtta Baerken, was op 23 jarige leeftijd plotseling overleden, waardoor Reinier, die zeer vermogend was en veel onroerend goed bezat, met twee peuters achterbleef. Hij heeft zich, zoals het Stadsbestuur overwoog “langs hoe meer aan den sterken drank overgegeven, en daardoor zijne zielsvermogens dermaten verzwakt, dat hij zich geheel buiten staat bevind, om zijne zaaken naar behooren waartenemen”. Met de man was dus geen land te bezeilen en hij verkwistte zijn vermogen. Tot curatoren werden aangesteld zijn oom Antoni en voorts Pieter Anthony Gallée uit Vorden en rentmeester Evert Broeker uit Zutphen.

Antoni c.s. hebben zich in eerste instantie bezig gehouden met het beheer van

⁴⁴ Prof. W. Jappe Alberts c.s., *Geschiedenis van Gelderland 1492-1795*.

⁴⁵ Gelders archief, toegang 1707, Gelderse Landdagrecessen 10-1795.

⁴⁶ Gelders archief, Archieven der gewestelijke besturen in de Bataafs-Franse tijd in Gelderland 1795-1813, deel 1, inv. nr 74, 80, 234.

⁴⁷ Vergelijkbaar met het lidmaatschap van de huidige Provinciale Staten

⁴⁸ F.G.B.A. Roeloffzen, Achthonderd jaar in rechte lijn, genealogie Doys-Van Loil-Roeloffzen, p. 120.

⁴⁹ Gelders archief, Archieven der gewestelijke besturen in de Bataafs-Franse tijd in Gelderland 1795-1813, deel 1, algemene inleiding en periode 1795-1799, p. 126-127.

⁵⁰ RAZ, Archief van de Weeskamer Zutphen 1624-1811, toegang 0137, inv. nr. 416-453 en Mr. E.A.M. Claassen: Roelof, Roelofs, Roeloffzen, Elf generaties (1580-1984) in enkele hoofdlijnen, eigen uitgave, Dalfsen 1988.

het onroerend goed dat zich voornamelijk bevond in de regio Hengelo, Vorden, Warnsveld en Zutphen. Pachtpenningen werden geïnd, percelen werden (openbaar) verkocht om enkele “pressante” schulden en lopende uitgaven, zoals de verponding, te kunnen betalen. Ook werden goederen aangekocht. Op 12 juli 1799, “in het 5de jaar van de Bataavse Vrijheid” brachten de curatoren voor het eerst schriftelijk verslag uit aan de Weeskamer te Zutphen.⁵¹ Uit de rekening en verantwoording blijkt dat zij in het eerste half jaar van hun aanstelling voor een bedrag van f. 25.936-19-12 aan inkomsten hebben gehad en dat zij voor een totaalbedrag van f. 26.977-4-12 hadden uitgegeven.

Al spoedig bleek dat de ondercuratelestelling geen afdoende maatregel was om Reinier weer in het gareel te krijgen. Begin 1798 wendden de curatoren zich tot het Stadsbestuur van Zutphen. Zij meldden “dat gemelde R.J. Roelofzen, in zodanige toestand verkeert dat zij denzelven niet alleen in de beheering zijner huishoudelijke zaken niet kunnen laten voortvaaren, maar dat hij zelfs door het continueel gebruik van drank, zoo voor hem als andere gevaarlijk wordt. En vermits geen beeter middel weetende uittedenken, dan om denzelven in het voormalig provinciaal verbeeterhuis te Arnhem te plaatsen”.⁵²

Antoni heeft het einde van de ondercuratelestelling van Reinier in 1803 niet meer meegemaakt. Hij overleed voortijdig. In zijn plaats is geen nieuwe curator aangesteld. Broeker en Gallée hebben de klus met z'n tweeën afgemaakt.

BEHEER NALATENSCHAP ECHTGENOTE

Op 29 juli 1795, Antoni was net in de municipaliteit van Vorden gekozen, overleed zijn echtgenote Constantia Catharina Schemminck.⁵³ Als weduwnaar en in zijn hoedanigheid van vader en voogd over zijn vijf nog in leven zijnde minderjarige kinderen, Reint Antoni was net meerderjarig, verzocht Antoni op de 30ste van de Louwmaand van het jaar 1800 aan het gerecht van het Schoutambt Zutphen de eikenbomen op de goederen Eelmerink, Klein Ockhorst, Bricke Stettink en Tankink uit de onverdeelde boedel te mogen omhakken en verkopen en de opbrengst met de kinderen te delen.⁵⁴ Blijkens het rekest had hij dringend geld nodig. Het ging om een fraaie partij opgaande eiken, voorts “vanwege exsessieve duurte van het hout en het nadeel dat ze aan weilanden waar ze staan toebrengen, alsmede uit hoofde dat den Suppliant mede participant is van de aanneming van een quantiteit pallisander, te houwen, waaruit het provenue van gez. hout en pallisader het genegotieerde capitaal weder te vinden”. Na schriftelijk advies van twee rechtsgeleerden te hebben ontvangen heeft het gerecht het verzoek ingewilligd.

Op 13de van de Wijnmaand van dat jaar verzocht Antoni in voormelde kwaliteit aan het gerecht van het Schoutambt achteraf goedkeuring van de verkoop en overdracht van onroerend goed uit de boedel.⁵⁵ Hij had namelijk op de 30ste van de

⁵¹ RAZ, ORA Scholtampt Zutphen 1462-1811, toegang 0338, inv. nr. 246.

⁵² RAZ, Archief van de Weeskamer Zutphen 1624-1811, toegang 0137, inv. nr. 416-453 en en Mr. E.A.M. Claassen: Roelof, Roelofs, Roeloffzen, Elf generaties (1580-1984) in enkele hoofdlijnen, eigen uitgave, Dalfsen 1988.

⁵³ NDG Vorden, Overlijden 1791-1811, RBS 1613.

⁵⁴ RAZ, ORA Scholtampt Zutphen, toegang 0338, periode 1462-1811, vrijwillige rechtspraak, volontaire akten, inv. nr. 246, p. 188.

⁵⁵ RAZ, ORA Scholtampt Zutphen, toegang 0338, periode 1462-1811, vrijwillige rechtspraak, volontaire akten, inv. nr. 246, p.235.

Herfstmaand met toestemming van zijn zoon Reint Antoni aan Anthony Pelgrum en diens vrouw Johanna Martha Craayvanger verkocht het onverdeelde 1/6 deel van een akkermaalsbosch de Vossekuijl genaamd, gelegen in het Richterambt Doesburg, buurtschap Olburgen. Verder had hij in dat jaar op de 3de van de Wijnmaand uit de boedel aan Jan Nuijen en echtgenote Willemina Craayvanger, het onverdeelde 1/6 deel uit het goed de Bouwmans Steede verkocht, bestaande uit huis, hof, bouw- en weilanden, gelegen in het Richterambt Doesburg, onder Olburgen. De koopsom bedroeg 1.525 guldens. Antoni had zonder voorafgaande goedkeuring van het gerecht verkocht vanwege de zeer goede prijs en de instemming van zijn zoon Reint Antoni en mede in het belang van de minderjarige kinderen. De transactie werd door het gerecht goedgekeurd; ook nu na advies van twee rechtsgeleerden te hebben ontvangen.

Op de 23ste van de Slachtmaand in het jaar 1800 verzocht Antoni, wederom in zijn hoedanigheid van vader en voogd van zijn minderjarige kinderen, aan het gerecht achteraf goedkeuring voor een verkoop uit de boedel.⁵⁶ Zijn neven, de zonen van Gradus, hadden dat jaar op de 13de en 20ste van de Slachtmaand een openbare verkoping gehouden. Antoni heeft toen mede in publieke veiling gebracht een gedeelte van de Hakfortschen tiend, genaamd grof en smal, gaande uit het erve Bijvang, kerspel Vorden, buurtschap Linde. Deze tiend is door Harmannus Arensen voor 1.040 guldens gekocht. Dit was een zodanig goede prijs dat Antoni en Reint Antoni het aanbod wel moesten accepteren. De gevraagde goedkeuring is achteraf verleend.

OVERLIJDEN EN AFWIKKELING NALATENSCHAP

Op 20 november 1800 heeft Antoni voor het gerecht van het Schoutambt zijn testament opgegeven. Hij heeft bepaald dat na zijn dood alle leengoederen of gewezen leengoederen in zijn nalatenschap verdeeld dienden te worden onder zijn kinderen of bij vooroverlijden onder hun wettige nakomelingen “bij representatie, zonder onderscheid van sexe of ouderdom”. De leengoederen waren derhalve deelbaar. Hij bepaalde hetzelfde voor de allodiale⁵⁷ goederen. Zoon Reint Antoni, zwager

Johannes Engelbertus Derckson, neef Willem Hendrik Roelofsen (zoon van Gradus) en Evert Broeker werden testamentair tot voogden aangesteld, “gevende aan hen sampt en sonders alle zodanige magt en autoriteit als voogden nodig hebben”.⁵⁸

Jan de Beijer, Kerk van Vorden.⁶⁰

Antoni is op 13 februari 1801 op zestig jarige leeftijd overleden.⁵⁹ Op 19 februari 1801 is hij, net als zijn echtgenote, begraven in de kerk van

⁵⁶ Idem, p. 244.

⁵⁷ Allodiaal goed is vrij, niet leenplichtig onroerend goed dat vervreemd kon worden.

⁵⁸ RAZ, ORA Scholtamt Zutphen, toegang 0338, periode 1462-1811, vrijwillige rechtspraak, volontaire akten, inv. nr. 246, p. 241.

⁵⁹ NDG Vorden, Overlijden 1791-1811, RBS 1613.

⁶⁰ Rijksbureau Kunsthistorische Documentatie te Den Haag, Gezicht op Vorden, gewassen pentekening 7 x 10 cm met opschrift “1743”; en C.J. Klok, Vroegere beeldende kunstenaars in Vorden, Vordense Kronyck, 2000, afl. 1, p. 12.

de Nederduits Gereformeerde Gemeente te Vorden. Hij is ergens onder de banken begraven want deze moesten blijkens de aantekeningen in het Doodenboek weer worden terug geplaatst. Hiervoor werden 12 stuivers gerekend. De omstandigheid dat hij in de kerk is begraven is een aanwijzing voor zijn status in het toenmalige Vorden.

Na het overlijden van Antoni hebben Reint Antoni en de voogden eerst een inventarisatie van de boedel gemaakt. Zij hebben ontdekt dat er een aantal “lastige”schulden waren, sommige met een hoge renteverplichting. Zij hebben een aantal van deze leningen opgezegd. Voor de aflossing dienden een aantal onroerende zaken te gelde gemaakt te worden. Zij hebben 15 percelen voor een openbare verkoop geselecteerd en van het gerecht van het Schoutambt goedkeuring gekregen om deze te verkopen.⁶¹

Zo zijn op 1 mei 1802 verkocht de katerstede het Mossele⁶², gelegen Vorden, buurtschap Mossel, en de Blokhuistiende⁶³, in het Leenregister bekend onder de naam Haevenings of Mosselentiend. Op 10 mei 1802 is verkocht de onverdeelde helft van de katerstede de Snippenvanger⁶⁴, gelegen te Vorden, buurtschap Veldwijk, nabij het Huis Hackfort, en het akkermaalsbosch en land de Diepen Eers⁶⁵, gelegen te Warnsveld, buurtschap Warken. Eveneens op 10 mei 1802 zijn verkocht de onverdeelde helft van het erve en goed Sweverinck⁶⁶, kerspel Vorden, buurtschap Veldwijk, en een gedeelte van de halve Hackfortschen tiend⁶⁷.

Op 16 mei 1802 is een ander deel van de Hackfortschen tiend⁶⁸ overgedragen en de katerstede Somp of Assaks Zomp⁶⁹, in het Leenregister bekend onder de naam Wullinksslag, gelegen te Warnsveld, buurtschap Wichmond. Op 11 oktober 1802 is zeker huisje en wheere binnen 't dorp Vorden⁷⁰ verkocht met het land daar bij behorende en op 14 januari 1803 nog een huis en wheere in het dorp Vorden dat door de kopers Frans Westhof en echtgenote reeds bewoond werd.⁷¹ De overige onroerende goederen werden onder de kinderen verdeeld.

In de periode 1802 – 1810 hebben de kinderen van Antoni veel van de door hen geërfde goederen verkocht. Zo heeft zoon Reint Antoni op de 14de van de Bloeiemaand 1810 voor 7.000 guldens aan Andre de Bont en Colletta Wilhelmina Theresa Craan, echtelieden, overgedragen “een huis en schuur met hetgeen daartoe behoort met den hof agter het huis, staande de schuur op de grond van den Huize Vorden met de hof agter de schuur zo in pacht gebruikt wordt; zijnde de opgemelde percelen tussen de behuizingen van J.A. Meijer en J. Wansink gelegen, benevens het weidjen of

⁶¹ RAZ, ORA Scholtampt Zutphen, toegang 0338, 1462-1811, vrijwillige rechtspraak, volontaire akten, inv. nr. 246, p. 317.

⁶² RAZ, ORA Scholtampt Zutphen, toegang 0338, 1462-1811, vrijwillige rechtspraak, volontaire akten, inv. nr. 247, p. 26.

⁶³ Idem.

⁶⁴ Idem, p. 28.

⁶⁵ Idem.

⁶⁶ Idem.

⁶⁷ Idem, p. 30.

⁶⁸ RAZ, ORA Scholtampt Zutphen, toegang 0338, 1462-1811, vrijwillige rechtspraak, volontaire akten, inv. nr. 247, p. 38.

⁶⁹ Idem.

⁷⁰ Idem, p.72.

⁷¹ RAZ, ORA Scholtampt Zutphen, toegang 0338, 1462-1811, vrijwillige rechtspraak, volontaire akten, inv. nr. 247, p. 93.

Jan Jacob Zuidema Broos: *Gezicht van het dorp Vorden, 1864.*

boomgaard voor het huis aan de overzijde van de Vaarweg, langs den hof van den schoolmeester, met de halve heg tussen dezelve alsmede de heg langs de weg, benevens de weide de Bargermate in en bij het dorp Vorden gelegen, agter de wheem gelegen langs de grote en Hesselinkbeek met

het bosje en vijver tot in den hoek alwaar voorn. beeken in een loopen benevens den hoek gescheurde grond aan de overzijde van de Hissinkbeek, vruchtbomen en houtgewas, het recht van visserij bij voorsch. weide, zo en als tot hier toe bij verkoper is gebruikt geworden.”⁷²

Van de roerende zaken van Antoni is een uitvoerige boedelbeschrijving gemaakt door de Vordense notaris Jan Hendrik Gallée. Deze goederen zijn tijdens een twee dagen durende veiling op 26 en 27 oktober 1801 geveild. Op de boedellijst is per vertrek beschreven om welke zaken het ging en waar deze zich bevonden. Op deze lijst staan onder meer 9 tafels en 52 stoelen, 9 koffiekannen, 4 theepotten, 62 borden, 45 glazen, 2 paarden, koetskar, hoge kar, 22 schilderijen, 2 pistolen met holsterkappen, sabel en degen, 3 jachtgeweren etc.

Uit de grote hoeveelheid tafels, stoelen en koffiekannen valt op te maken dat Antoni naast zijn werk als beheerder van onroerende zaken, curator, lid van de Municipaliteit en Representant voor Gelderland kennelijk ook nog gelegenheid vond om in zijn huis, dat groot geweest moet zijn, nog een herberg, logement of koffiehuis te exploiteren⁷³.

In zijn boek “Achthonderd jaar in rechte lijn” geeft Frans Roeloffzen⁷⁴ aan dat het huis van Antoni een herberg was en op de plek stond van het latere Hotel Bakker aan de Dorpstraat 24. Met een verwijzing naar het schilderij *Gezicht van het dorp Vorden*, van de Vordense schilder Jan Jacob Zuidema Broos⁷⁵ uit 1864, waarop een zwartgele postkoets is afgebeeld, geeft hij verder aan dat het pand in de 19de eeuw een pleisterplaats was voor de postkoets.⁷⁶ Het klopt inderdaad dat de zwartgele postkoets op het schilderij, gerekend vanaf de achterzijde van de kerk, zo ongeveer op de plaats staat van het latere Hotel Bakker, maar de kadastrale onderbouwing ontbreekt helaas nog.

⁷² RAZ.ORA Scholtambt Zutphen, toegang 0338, 1803-1811, inv. nr. 254, Tafel op het protocol van opdrachten, vestenissen en andere volontaire akten genoemd onder de inv. nrs. 247-250, Tafel kerspel Vorden, dorp Vorden..

⁷³ Boedelinventaris en Veilingvoorwaarden in kopie in bezit auteur.

⁷⁴ F.G.B.A. Roeloffzen, Achthonderd jaar in rechte lijn, genealogie Doys-Van Loil-Roeloffzen, p. 119.

⁷⁵ H.G. Wullink, Jan Jacob Zuidema Broos, Vordense Kronyck, maart 1996, p.3.

⁷⁶ Het schilderij behoort tot de vaste Collectie van het Stedelijk Museum Hentiëtje Polak te Zutphen.

AFRONDING

Antoni Roelofsen was in de tweede helft van de 18de eeuw een bekende Vordenaar. Ik hoop dat de hedendaagse Vordenaar door dit opstel een idee heeft gekregen van het doen en laten van deze markante dorpsgenoot uit vervlogen tijden. Door mij zijn slechts een klein deel van de beschikbare bronnen bestudeerd. Wellicht vinden anderen in dit artikel een uitdaging om aan de hand van de gemeente- en andere archieven nog eens een aanvulling te plaatsen of het kadastrale bewijs te vinden voor de exacte woonplaats van Antoni. Voor Uw Oudheidkundige Vereniging is dit opstel wellicht een aansporing om de plaatsgenoot Antonius Bernardus Roelofsen bij het bestuur van de tegenwoordige gemeente Bronckhorst ter blijvende herinnering voor te dragen voor een vermelding als straatnaam.

*Dalfsen, 12 oktober 2013.
Van Ommenhof 19, 7721 XX Dalfsen;
claassen@sollie-dsl.nl*

NASCHRIFT

Ernest Claassen, thans wonende te Dalfsen, is geboren in het naburige Hengelo Gld. Hij is van beroep advocaat. Zijn moeder was een Roelofsen. Zij was in 1915 in Steenderen geboren en heeft bijna haar hele leven in Hengelo Gld. gewoond.

Antonius Bernardus Roelofsen was een broer van Gerhardus Martinus, welke ook genoemd is in het artikel. Deze beide broers waren zeer vermogend en mede daarom is er veel over hen te vinden in de archieven. Aldus had de auteur van dit artikel veel informatie verzameld over onder andere Antonius Bernardus Roelofsen. In de kwartierstaat van zijn moeder zitten overigens nog diverse andere interessante geslachten. Hij heeft er eerder al over gepubliceerd, o.a. in de laatste aflevering van het OTGB, aflevering 4 van 2013, staat bijvoorbeeld een artikel over Michiel Daris. In aflevering 4 van 2012 heeft hij in het kort de procedure beschreven tussen (de erfgenamen van) Herman Noortwijk en het Huis Hackfort in circa 1667.

Interessant detail is dat de moeder van Antonius Bernardus Roelofsen een Noortwijk was. De Noortwijk's zijn een oud Vordens geslacht, dat hij ook bijna helemaal heeft uitgezocht. Momenteel is hij bezig om het geslacht Noortwijk tussen 1500 en 1800 op papier te zetten. Er zit heel veel informatie over Vordens onroerend goed in (met de vindplaatsen). Wij hebben hier als historische Vereniging natuurlijk heel veel belangstelling voor.

Het onderzoek naar de Noortwijcks en de familie Roelofsen heeft hem ook bij de Craeyvangers, de Ockhorsten, Woeltjes, Eelmerinck, etc. gebracht, waar hij ook onderzoek naar heeft gedaan. Aldus is hij al jaren intensief bezig met onderzoek in het Scholtambt Zutphen en met name in de regio Vorden (red.).

W. F. VAN MOURIK, GRONDLEGGER VAN DE ACHTKASTELENTOCHT

A.C.J. Viersen

Het plan om een toeristische route uit te zetten langs de acht kastelen die het dorp Vorden omringen, wordt toegeschreven aan de secretaris van de *Vereeniging tot Bevordering van Vreemdelingenverkeer en Plaatselijke Belangen te Vorden*, W. F. van Mourik. Het was een briljant idee, in een tijd dat het begrip marketing nog nagenoeg onbekend was. Vorden werd ermee geprofileerd als bestemming voor uitstapjes en vakanties. Dat heeft voor het dorp in de afgelopen 100 jaar belangrijke economische en sociale gevolgen gehad.

W.F. van Mourik

Volgens overlevering was Van Mourik niet alleen de bedenker van de tocht, maar heeft hij ook de route uitgestippeld en ervoor gezorgd dat, waar nodig, paden werden verbeterd en richtingaanwijzers geplaatst. Publiciteit werd gezocht door advertenties te plaatsen in programma's voor de festiviteiten rond de viering van 100 jaar Koninkrijk, die in 1913 in vele steden plaatsvonden. Er werd door de Vereeniging een kleine "Gids voor een bezoek aan Vorden" uitgegeven, waarbij een routekaart hoorde voor de tocht. De kaart heette een wandelkaart te zijn, maar met name op de fiets hebben ontelbare bezoekers (en inwoners!) van Vorden de achtkastelentocht afgelegd.

Wie was deze man? Willem Frederik van Mourik werd geboren in Tiel, op 3 februari 1876, als zoon van Willem Jansje van Mourik en

Elisabeth Gozina Lam. Zijn vader was onderwijzer. In 1892, toen Willem zestien jaar was, vestigde hij zich in Vorden en ging hij in de leer bij apotheker ("artzenymenger", volgens het bevolkingsregister) Frederik Willem Gallée. Hij ging farmacie studeren, maar nog voordat hij die studie had afgerond overleed op 7 februari 1897 apotheker Gallée. Van Mourik volgde hem op in 1901. De apotheek was destijds gevestigd in het huis 't Molenblick, aan de noordzijde van de Zutphenseweg, ongeveer op de plek waar nu de meubelzaak van Helmink staat. De weduwe Gallée, Maria Sophia Lobry, bleef op 't Molenblick wonen tot haar overlijden in 1913, maar de apotheek bleef er gevestigd en in 1907 komt Van Mourik er op kamers wonen. Waarschijnlijk kort na 1913 werd de apotheek verplaatst naar het pand dat nu Casa Mia heet, Zutphenseweg 6. Deze behuizing was maar van vrij korte duur. In 1918 overleed burgemeester Pieter Gerrit Gallée, bewoner van de villa Midwijk en een neef (oomzegger) van Van Mourik's voorganger als apotheker. Midwijk werd betrokken door Van Mourik. De apotheek werd verplaatst naar het met de villa verbonden koetshuis, waar zij tot

2013 gevestigd was. Op 14 oktober 1920 trouwde Van Mourik, 44 jaar oud, met de bijna vijftien jaar jongere Maria Catharina Spoor. Het huwelijk bleef kinderloos.

De apotheek was dan wel zijn hoofdactiviteit en voornaamste broodwinning, maar Van Mourik was van vele markten thuis. Getuigde het initiëren van de achtkastelentocht al van een uitstekend commercieel gevoel, daar bleef het niet bij. Hij was ook:

- makelaar en taxateur van vastgoed (samen met schilder/behanger H. van der Wal);
- verzekeringsagent;
- benzinepomphouder en consul van de ANWB;
- rijexaminator;
- houder van Siervogelpark “Midwyck” (dat kerstkalkoen leverde tot in Rotterdam).

't Molenblick

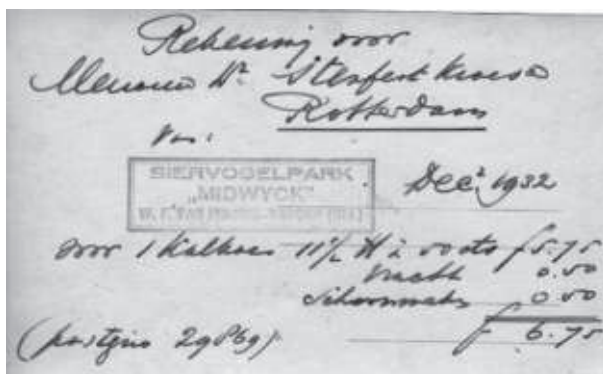
Apotheek rond 1916

Midwyck rond 1930

Daarnaast vervulde Van Mourik op maatschappelijk gebied verschillende functies. Zo was hij, behalve secretaris van de VVV, betrokken bij de afdeling Vorden van de Maatschappij tot Nut van het Algemeen, en penningmeester – later erevoorzitter – van Muziekvereniging Concordia.

Op 15 november 1941 overleed Van Mourik, niet lang na het vieren van zijn veertigjarig jubileum als apotheker in Vorden. Zijn inzet en ondernemingsgeest zijn voor het dorp van groot en blijvend belang geweest. Vorden is hem veel dank verschuldigd.

IN HET JAARVERSLAG VAN DE VVV OVER 1913, GEDATEERD MEI 1914,
SCHREEF SECRETARIS VAN MOURIK:

“Mijn vorig jaarverslag eindigde met de wensch dat het jubeljaar 1913 en tevens het 10e jaar van het bestaan onzer vereeniging ook voor Vorden een jaar zou zijn van vooruitgang & bloei. Welnu, mijne Heeren, we mogen zeggen dat onze vereeniging erin is geslaagd, de naam van ons dorp in wijde kring te verbreiden zodat die allerwege met lof is genoemd, wat onmiddellijk aan de welvaart onzer gemeente ten goede komt. De Achtkasteelentochten te Vorden zijn verleden jaar op veler lippen geweest. 't Was misschien een ietwat gedurfd, doch uitstekend geslaagde reclame voor Vorden. De internationale feestgidsen van plan '13* hebben van de tochten gewag gemaakt en hebben ervoor gezorgd dat ook ver in het buitenland over die tochten is gesproken. Zonder overdrijving mag dan ook van een enorm succes worden gesproken. Totaal hebben meer dan 1000 vreemdelingen aan de tochten deelgenomen. Werd de eerste tocht door 7 dames & heeren meegemaakt, enkele weken later reden voorafgegaan door twee hoornblazers & begeleid door leden van het bestuur versterkt met dankbaar aanvaarde hulp van eenige jongelui 216 personen de fietstocht mede. Voor een paar heeren van het bestuur waren het drukke middagen, aangenaam is 't dan ook, als op een dergelijk welgeslaagd nummer van het programma mag worden teruggezien. Met het oog op die tochten liet de vereeniging collecties briefkaarten drukken, die per collectie voor 25 cts werden verkocht, bij 100 tegelijk was de prijs 15 cts. De verkoop daarvan bracht f 82,75 op en nog zijn er 400 stuks over. Voor reclame werden aan verschillende vereenigingen 34 collecties gratis verzonden. Ook de gids van Vorden vond verleden jaar meer dan ooit aftrek. Niettegenstaande de gids eigenlijk eenigszins verouderd is, doch mede om de mooie gravures toch nog wel wordt gevraagd, werden er verleden jaar toch nog 119 stuks verkocht die f 12,25 oprachten. Na elke achtkasteelentocht werd aan de dames en heeren een busje ten voordeele van de V.V.V. onder den neus gehouden. Totaal bracht dit busje f 42,195 op.”

*(bron: Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers
Archieftoegang 1247, Vereniging voor Vreemdelingenverkeer (VVV) Vorden, 1904-1991)*

Inventarisnummer 1: Register van notulen van algemene en bestuursvergaderingen, 1904-1939, en van jaarverslagen, 1909-1939)

* Plan 1913 was de aanduiding voor de festiviteiten die georganiseerd werden ter viering van 100 jaar onafhankelijkheid, 1813-1913. Zie bijvoorbeeld http://www.dbnl.org/tekst/_nee003191401_01/_nee003191401_01_0066.php

VAN DE REDACTIE

VERSLAG VAN DE MIDDAGEXCURSIE VAN OUD VORDEN NAAR GROENLO
OP 5 OKTOBER 2013

Met voor de meeste deelnemers de lezing van Godfried Nijs over de circumvallatielinie van Groenlo nog vers in het geheugen, togen 37 leden naar Groenlo (hartelijk dank aan de chauffeurs!).

Bij het Stadsmuseum werd de groep begroet door Erik Mentink van Groenlo Vestingstad Promotion. Hier werd na een korte inleiding door museumgids mevr. Ans Luiken in de filmzaal de geschiedenis van de 80 jarige oorlog getoond en werd er dieper ingegaan op de belegering en verovering in 1627 van de stad Grol door de Staatse troepen onder aanvoering van Prins Frederik Hendrik.

Verder gaf de gids aan de hand van een maquette van de stad en van enkele modellen een toelichting op het verloop van de belegering en de uiteindelijke verovering. Zij wees op een krantenartikel van deze zomer waaruit bleek door de droogte ook dit jaar de contouren van circumvallatielinie vanuit de lucht weer deels zichtbaar waren. Daarna was er nog enige tijd beschikbaar om individueel de rest van het museum te bekijken, waarbij vooral de prenten en kaarten veel aandacht trokken.

Hierna werd onder de leiding van stadsgids Stephan Damman een korte stadswandeling gemaakt. Met name de Joodse begraafplaats en het enige nog overgebleven deel van de stadswal met daarop het bekende kanon werden bekeken. Er was voldoende gelegenheid onder het wandelen vragen te stellen.

De wandeling eindigde in de Lange Gang bij Bar de Klok waar zich in de kelder een historische kuiperij bevindt en de bierkelders van Peter Kuijper, de grondlegger van de Grolsch brouwerij. Het kuipen van biervaten werd tenslotte toegelicht met een historisch filmpje.

De deelnemers gingen na afloop uiterst tevreden naar huis, soms met het voornemen om nog eens naar Groenlo terug te gaan.

(Wim Ruiterkamp, 8 oktober 2013)

BEZOEK CURSISTEN GENEALOGIE AAN ERFGOEDCENTRUM 'T BREWINC, TE DOETINCHEM

Op donderdag 30 oktober jl. brachten 15 cursisten de cursus Genealogie o.l.v. Wim Ruiterkamp –de cursusleider- een bezoek aan het Erfgoedcentrum te Doetinchem. Het centrum is gevestigd in het gebouw 't Brewinc, aan de IJsselkade 13. Het archief van de gemeente Bronckhorst, inclusief dat van Vorden, dat aanvankelijk in het regionaal archief te Zutphen lag opgeslagen, is enkele jaren geleden ook naar 't Brewinc overgebracht.

We werden daar gastvrij ontvangen door mw. Ellen ten Brink, PR-medewerkster aan dit centrum.

De 15 cursisten kregen allereerst een uitleg over de werkwijze van dit centrum. De archieven, zoals gegevens Burgerlijke Stand, Doop- en Trouwboeken, Militie-register en het Notariëel archief, kan in de studiezaal gratis worden geraadpleegd. Een studiezaalmedewerker helpt u hierbij op weg.

Het centrum is een samenvoeging van het Staring Instituut, Streektaal en collectie beeldverzamelingen en de bibliotheek.

Het erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers bezit in de vorm van archieven, beeldcollecties, boeken en documentatie, een rijke bron van informatie over streekcultuur en -historie. Het centrum wordt gerund door een aantal betaalde medewerkers en ruim 40 vrijwilligers.

Eerst werd een bezoek gebracht aan de grote archiefruimte. Deze meet 34x 22 m. en is 16 m. hoog. Daar ligt niet minder dan 9 km. archief in dozen opgeslagen; er is ruimte voor bijna 17 km. archief, voldoende voor de komende 20 jaar.

Plattegronden van Vorden en doop- en trouwboeken alsook notariële akten uit onze woonplaats lagen klaar om geraadpleegd te worden. Aan het einde van ons bezoek konden de cursisten worden ingeschreven en kreeg elk een bezoekerspas om zo nodig op een later tijdstip onderzoek te doen in de Vordense, of in andere archieven die hier liggen opgeslagen.

Bij de uitgang lag een toepasselijke PR-kaart van het erfgoedcentrum “Wie wet waar i-j van bunt?” Dit centrum, waar zo'n rijke geschiedenis van onze voorouders voorhanden is, kan niet toepasselijker worden gekarakteriseerd.

Het Erfgoedcentrum is geopend van dinsdag t.e.m. vrijdag van 9.00-16.30 uur
Het website- en e-mailadres zijn respectievelijk: www.ecal.nu en info@ecal.nu

(Jan Olthaar)

DE ACTIVITEITEN VAN DE VERSCHILLENDE COMMISSIES VAN OUD VORDEN EN DE ROL VAN DE WEBSITE

INLEIDING

Naast de reguliere taken van het Bestuur van Oud Vorden, worden veel werkzaamheden door commissies uitgevoerd. Hierdoor zijn er een veel groter aantal personen betrokken bij de Vereniging dan in de colofon worden vermeld.

Het bestuur ziet er op toe dat de werkterreinen en raakvlakken tussen de verschillende commissies goed zijn afgesproken en waar nodig verder worden vastgelegd.

De internetwebsite blijkt een belangrijk middel te zijn om de resultaten van de commissies te publiceren en daardoor beschikbaar te maken voor een groot publiek. Zo is er over de maand oktober 2013 een gemiddeld aantal van 35 bezoekers per dag aan de website www.oudvorden.nl gemeten.

Hieronder volgt per commissie een gedetailleerdere beschrijving van de activiteiten.

ARCHIEFCOMMISSIE

Al vele jaren heeft Oud Vorden een eigen boekenbestand verzameld, in veel gevallen geschonken door leden of afkomstig uit boedels. Gaandeweg ontstond de noodzaak om de gegevens op een goed toegankelijke en dus geautomatiseerde manier beschikbaar te stellen. Daarvoor is het bibliotheekbeheerprogramma Aura gekocht waarin de afbeelding van de voorzijde van het boek wordt opgeslagen met de gegevens zoals titel en auteur(s). Het systeem werkt op een standaardcomputer en staat in de Archiefruimte. In de volgende fase zullen per boek ook een aantal trefwoorden en/of de index worden opgeslagen waardoor het zoeken in het boek tot betere resultaten zal leiden.

De eerste huisvesting was een zolderruimte van het Dorpscentrum. Geleidelijk werd de slechte toegankelijkheid als een belemmering ervaren en ontstond de behoefte aan een publieksvriendelijker toegang. Deze is inmiddels gevonden in het gebouw de Voorde aan de Kerkstraat waardoor het mogelijk is maandelijks de ruimte open te stellen voor het publiek.

Naast boeken werd de collectie uitgebreid met documenten, met name door het beschikbaar stellen van zijn eigen collectie door het overleden ere-lid de heer Jaap van den Broek

Het is gebleken dat de gegevens in Aura eenvoudig over te nemen zijn op de website. Hierop staan nu (oktober 2013) de gegevens van 327 boeken en 133 documenten.

FOTOCOMMISSIE

Deze commissie van Oud Vorden bestaat al vele jaren, zij het dat de werkwijze inmiddels aanzienlijk is gewijzigd. Was het oorspronkelijke doel om het eigen fotobezit (deels afkomstig van drukkerij Weevers) te inventariseren en van informatie te voorzien, bij de huidige activiteiten is het zwaartepunt komen te liggen op het toegankelijk maken van foto's van derden, door publicatie op de website.

De commissieleden komen regelmatig bij elkaar om foto's te identificeren, waarna een commissielid indien nodig middels interviews probeert vast te stellen wie op een

bepaalde foto staat afgebeeld. Voor onopgeloste gevallen bestaat de mogelijkheid tot publiceren in Contact. Momenteel (oktober 2013) staan er 1343 ansichtkaarten, 576 dia's, 2828 foto's en 14 tekeningen op de website.

COMMISSIE GEVELSTENEN EN HUISNAMEN

Ook deze commissie is al geruime tijd actief. Zij hebben inmiddels (oktober 2013) 82 gebouwen in de dorpskern in 251 afbeeldingen van de panden, de gevelstenen en huisnamen fotografisch vastgelegd en het onderzoek naar de achtergrond hiervan beschreven. Voor een goede toegankelijkheid op de website is dit in 30 straten vastgelegd.

COMMISSIE BOERDERIJEN

Gebaseerd op de inventarisatie van de boerderijen in de gemeente Vorden door Jaap van den Broek heeft deze commissie zich tot taak gesteld het boerderijenbestand (waarvan een klein gedeelte inmiddels is afgebroken) te documenteren door bestaande boerderijen te fotograferen en die uit te breiden met oudere foto's en een geformaliseerde detailbeschrijving, alsmede een bewonersgeschiedenis waarvoor regelmatig Gelderse archieven worden bezocht. Tot nu toe (oktober 2013) zijn er 42 boerderijen aan 20 straten beschreven en zijn er 113 foto's weergegeven, die via de website van Oud Vorden voor eenieder toegankelijk zijn.

GENEALOGIE-COMMISSIE

De Genealogiecommissie is de jongste commissieactiviteit. Men stelt zich in eerste instantie tot doel de publicatie van de familiegegevens van bewoners van de Vordense dorpskern, voornamelijk in de mannelijke lijn (z.g. genealogie) in de periode vanaf het begin van de burgerlijke stand (ongeveer 1810) tot 1910. Als eerste resultaat is de familie Gallée gepubliceerd, dankbaar gebruikmakend van het onderzoek van de familie Brink.

DE ROL VAN DE WEBSITE

Na een eerste bescheiden website bleek er behoefte te bestaan aan een gestructureerde website waarbij het naast de algemene informatie mogelijk was de resultaten van de commissies te presenteren.

Dat gold in eerste instantie voor de eigen collectie ansichtkaarten, boeken, dia's en foto's met de mogelijkheid zowel de afbeelding als de toelichtende tekst te tonen. Voor de overzichtelijkheid worden bij het openen de pagina's met kleine afbeeldingen getoond, die in de detailweergave vergroot worden waarbij de beschrijving getoond wordt.

Nadat de geschikte technische oplossing gevonden was, werden de eerste afbeeldingen op de website gepresenteerd. Vervolgens werden afbeeldingen en teksten van het boekenbestand toegevoegd. Hierna werden de afbeeldingen en de hierbij behorende teksten die de Commissie Gevelstenen maakte toegevoegd en later kwam er de informatie van de Commissie Boerderijen. Als laatste zijn de eerste resultaten van de Genealogiecommissie toegevoegd.

Inmiddels staan er bijna 5600 afbeeldingen op de website.

Op deze wijze is een omvattend systeem beschikbaar zodat de commissieactiviteiten op uniforme wijze kunnen worden gepresenteerd.

Alle commissieleden leveren de resultaten digitaal aan bij de websitebeheerder waar mogelijk op straatnaam gebaseerd, waarna ze op de website worden geplaatst.

De presentatie van genealogiegegevens heeft een andere structuur. Door de Genealogiecommissie is gekozen voor de publicatie van de genealogische informatie van Vordense inwoners, voornamelijk langs de mannelijke lijn. Het resultaat is een tekstbestand, ingedeeld per generatie. Verder wordt er een grafische afbeelding van deze genealogie getoond.

Tot de algemene informatie op de website behoren zowel informatie voor willekeurige bezoekers als voor leden van de Vereniging waar ook de informatie over de commissies te vinden is. Bij de informatie die voor bezoekers toegankelijk is horen de Oud Vorden publicaties, zoals de Kronyck en in het verleden de Midwinterpraot. Alle oude publicaties zijn in digitale vorm op de website beschikbaar en daarbij doorzoekbaar. Verder zijn er publicaties van derden die direct aansluiten bij de doelstellingen van Oud Vorden zodat deze ook een plaats op de website hebben gekregen. Dankzij de gekozen software is het mogelijk gedetailleerde informatie te verkrijgen over het aantal bezoekers op een specifiek deel van de website. Tijdens het schrijven bleek zo dat het (foto)archief ruimschoots de meeste bezoekers trekt (12002), gevolgd door Oud Vorden publicaties (5476), terwijl de recent toegevoegde financiële resultaten (een verplichting voor een ANBI goedgekeurde Vereniging) rond de 70 bezoekers telt.

SAMENVATTING

De introductie van de website van Oud Vorden heeft een grote invloed gehad op de diverse activiteiten van de Vereniging en met name van de commissies. Doordat de website ook doorzocht wordt door zoekmachines zoals Google, is alle informatie van de website wereldwijd beschikbaar. Dit resulteert in diverse vragen die door de specifieke commissies worden beantwoord.

Het zal duidelijk zijn dat de Vereniging niet buiten de bijzondere inspanning van bovengenoemde commissies kan. Het bestuur wil daarom ook vanaf deze plaats haar grote waardering uitspreken voor het vele werk dat binnen deze commissies wordt verzet. Hulde.

(Wim Ruiterkamp, 27 oktober 2013)

‘OPEN DAG’ ARCHIEF OUD VORDEN, OP 31 AUGUSTUS 2013

Op zaterdag 31 augustus 2013 hield het Archief van de oudheidkundige Vereniging Oud-Vorden van 11.00-15.00 uur ‘Open Dag’. Dit hield verband met de verhuizing van het Archief van een van de zolderkamers in het Dorpscentrum, naar een zaal in gebouw De Voorde (achter de Dorpskerk).

Er was gelukkig ruime belangstelling voor dit nieuwe onderkomen. Enkele leden van het Archief gaven aan belangstellenden tekst en uitleg n.a.v. vragen die werden gesteld. Veel vragen konden worden beantwoord op basis van hetgeen al op de computer is ingevoerd, of men kon worden verwezen naar andere instanties, zoals bijvoorbeeld het Erfgoedcentrum in Doetinchem.

In de ernaast gelegen zaal waren bestuursleden aanwezig als gastheer. Daar konden belangstellenden een kopje koffie drinken en de discussie voortzetten.

In het algemeen waren de belangstellenden tevreden met het nieuwe onderkomen, met haar ruimere opstelling van alle boeken, tijdschriften, publicaties en het fotomateriaal.

In het vervolg zal het Archief op de eerste dinsdagmiddag van de maand opengesteld zijn en wel van 14.00-16.00 uur.

(Jan Olthaar)

MEDEDELINGEN

COMMISSIE BOERDERIJEN ZOEKT VERSTERKING

Wij als boerderijencommissie zijn nog op zoek naar een of meer geïnteresseerden in boerderijgeschiedenis die handig zijn met de computer en tijd hebben om naast diverse websites ook Gelderse archieven te raadplegen.

Ervaring met historisch en/of genealogisch onderzoek is een pre.

Denkt u dat dit wat voor u is, of heb u meer informatie nodig, neem dan contact met Han Bruggert, via email (boerderijen@oudvorden.nl), of bel (tel. 0575 – 55 30 25) (alleen 's avonds)

COMMISSIE BOERDERIJEN ZOEKT NOG PACTBOEKJES

Heeft u nog een pachtboekje in uw bezit dat teruggaat tot voor de Tweede Wereldoorlog, waarin de voldane pacht werd bijgehouden? De Commissie Boerderijen heeft al een aantal zeer interessante pachtboekjes mogen ontvangen, maar wil er, om een beter beeld te krijgen van de geschiedenis rondom de boerderij, graag nog meer ontvangen.

Heeft u nog een boekje in uw bezit, dan willen wij daarvan graag een kopie maken voor nader onderzoek.

U kunt ons bereiken via email op boerderijen@oudvorden.nl, of door te bellen met Han Bruggert, 0575-55 30 25 (alleen 's avonds).

Interessant om hier te vermelden is dat een Vordense boerderij “Gelders Boerenerf van het jaar 2013” is geworden. Deze eer is te beurt gevallen aan boerderij Hietink, in het buurtschap Delden, bewoond door de familie Brinkman en eigendom van de Vereniging Natuurmonumenten.

Proficiat!

SCHENKINGEN

Van de heer B. Bloemendaal: 2 dozen met de geschiedenis van de GMVL en GLTO.

Van de heer Ben Wullink: zijn boek *Complotterije en oproer bij de verkiezing van een vacant predicants plaatsje binnen Vorden*

Van mw. J. Harmsen-Klen Geltink, een boekwerkje uitgegeven ter gelegenheid van het 60-jarig bestaan van de Nederlandse Bond van Plattelandsvrouwen, thans Vrouwen van Nu.

VORDENSE KRONYCK

31e jaargang, no. 2, december 2013

<i>Inhoud</i>		<i>pag.</i>
Van de voorzitter		2
Antonius Bernardus Roelofsen (1740-1801)		3
W. F. van Mourik, grondlegger van de achtkastelentocht	<i>A.C.J. Viersen</i>	16
Van de redactie	<i>Wim Ruiterkamp</i>	19
Bezoek cursisten Genealogie aan Erfgoedcentrum 't Brewinc, te Doetinchem	<i>Jan Olthaar</i>	20
De activiteiten van de verschillende commissies van Oud Vorden en de rol van de website	<i>Wim Ruiterkamp</i>	21
'Open Dag' Achief Oud Vorden, op 31 augustus 2013	<i>Jan Olthaar</i>	24
Mededelingen		25